

ADAM DROBNIAK

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

KATOWICE MIASTEM KULTURY WYSOKIEJ I PRZEMYSŁU MUZYCZNEGO

Abstract: Katowice – the City of High Culture and Music Industry. The issues discussed in the paper, referring to the music and the music industry in Katowice, include: identification of high culture's and creative industries' clusters in the city, indication of the music and the music industry as a core activity, identification and description of selected products of the music industry, detailed analysis of a supply chain of the music industry.

The methodological framework used in the investigation based on research approaches related to: creative city and creative industries, the UNESCO's criteria for identifying centers of excellence in music, institutional analysis of the music industry, music industry supply chain. Empirical verification of the issues referring to the high culture and the music industry in Katowice covers the years 2007-2010.

Wprowadzenie

Opracowanie prezentuje przegląd badań prowadzonych nad zagadnieniami kultury wysokiej i przemysłem muzycznym w Katowicach w latach 2007-2010, w ramach projektów badawczych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹ pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Andrzeja Klasika. Poruszone zagadnienia związane z muzyką i przemysłem muzycznym Katowic, obejmują: identyfikację skupień podmiotów kultury wysokiej i przemysłów kreatywnych miasta, wskazanie muzyki i przemysłu muzycznego jako działalności rdzeniowej, identyfikację i charakterystykę wybranych produktów przemysłu muzycznego, szczegółową analizę łańcucha podażowego przemysłu muzycznego.

W warstwie metodycznej badań wykorzystano podejścia badawcze odnoszące się do miasta kreatywnego i przemysłów kreatywnych², kryteriów

¹ *Aktywność przedsiębiorcza...*

² Klasik (2009), s. 31, a także: Caves (2000).

identyfikacji centrów doskonałości w zakresie muzyki³, analizy instytucjonalnej, przemysłu muzycznego⁴, łańcucha podażowego⁵. W analizach bazowano na danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Katowicach zamówionych dla wybranych sekcji PKD oraz na informacjach prezentowanych przez portale internetowe o tematyce związanej z kulturą.

1. Muzyka jako działalność rdzeniowa w Katowicach

1.1. Skupienia podmiotów kultury wysokiej i przemysłów kreatywnych w Katowicach

W przypadku Katowic, skupienia podmiotów działających w sektorze i przemysłach kreatywnych powstają „wokół” instytucji kulturalnych posiadających ugruntowaną pozycję na mapie kulturalnej miasta, tj. oferujących najczęściej produkty tzw. wysokiej kultury oraz działających od kilkadziesiąt lat. Do instytucji tych należą m.in.:

- Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach,
- Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek,
- Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego,
- Teatr Lalki i Aktora ATENEUM,
- Hala Widowiskowo-Sportowa SPODEK,
- Regionalny Oddział Telewizji Polskiej S.A.,
- Filharmonia Śląska,
- Pałac Młodzieży.

Lokalizacja ww. instytucji w dużym stopniu determinuje lokalizację pozostałych podmiotów sektora i przemysłów kreatywnych. Tym samym tworzone są swego rodzaju *przestrzenie kultury*, tj. obszary o znacznej koncentracji podmiotów działających w sektorze i przemysłach kreatywnych, powstające najczęściej wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych Śródmieścia Katowic. Funkcję kreacyjną danej przestrzeni kultury pełni najczęściej jeden lub kilka podmiotów (ewentualnie obiektów w sensie infrastruktury kultury) o dominującym kulturotwórczym znaczeniu, rozumianym jako oferowanie produktów lub usług tzw. kultury wysokiej.

³ Drobnik (2009), s. 143-153.

⁴ *The Music Industry* (2008); Ghosemajumder (2002); Hunt, Mellicker (2008); Bergmann (2004).

⁵ *A Framework for Evaluating...*(2007) za Klasik (2010), s. 24-25.

Na podstawie analizy lokalizacji podmiotów sektora oraz przemysłów kreatywnych wyznaczono trzy *przestrzenie kultury* znajdujące się w Śródmieściu Katowic, które obejmują:

- Przestrzeń pierwsza: *Pl. Sejmu Śląskiego* wraz z ulicami sąsiednimi, w tym m.in.: ul. Ligonja, ul. Powstańców, ul. Jagiellońska. Rolę instytucji o dominującym kulturotwórczym znaczeniu odgrywają w tym przypadku: *Centrum Kultury Katowic* oraz *Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach*. Kulturotwórcze znaczenie odgrywa także zlokalizowana w pobliżu tego obszaru instytucja edukacyjna, tj. *Akademia Muzyczna w Katowicach*. Poza ww. instytucjami, w ramach przestrzeni *Pl. Sejmu Śląskiego* działalność prowadzą: Teatr Korez, Kwartet Śląski, Polskie Radio, Muzeum Historii Katowic, Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego, Centrum Scenografii Polskiej – Oddział Muzeum Śląskiego, Muzeum Bibliograficzne Pawła Stellera, Regionalny Ośrodek Kultury, Biblioteka Polonistyki UŚ, Galeria Engram, Galeria Piętro Wyżej, Galeria Pusta, Galeria Sektor I, Galeria Herbaciana Five, Galeria Art. Deco, Szkoła Tańca Salsa Cubana, oraz podmioty organizujące imprezy rozrywkowe;
- Przestrzeń druga: *Centrum 1*: obszar wzdłuż ciągu ulic: *Mikołowska – Matejki – Sokolska* wraz z ulicami przyległymi, tj. ul. Gliwicka, ul. Opolska, ul. Mickiewicza, ul. Chorzowska. Instytucjami o dominującym znaczeniu są w tym przypadku: *Filharmonia Śląska*, *Pałac Młodzieży*, *Centrum Sztuki Filmowej*. W analizowanej przestrzeni zlokalizowane są także: Akademia Sztuk Pięknych, Policealna Szkoła Aktorska „I Play”, Cinema City – Centrum Rozrywki Punkt 44 oraz IMAX, Cinema City SILESIA, kluby muzyczne (np. Grzesznicy w Niebie, Cogitatur, Zasztyta, Źródło, Genesis, Wyższy Wymiar, LongMan, Muzyczny), szkoły tańca oraz firmy zajmujące się obsługą imprez rozrywkowych;
- Przestrzeń trzecia: *Centrum 2*: obszar wzdłuż ciągu ulic: *Kościuszki – Kochanowskiego – Św. Jana – Rynek – Korfantego* wraz z ulicami przyległymi, tj. Dworcowa, Staromiejska, Młyńska, Uniwersytecka, Moniuszki, 3 Maja). W ramach obszaru zlokalizowane są takie instytucje, jak: *Teatr Lalki i Aktora ATENEUM*, *Teatr Śląski im St. Wyspiańskiego*, *Muzeum Śląskie*, *Hala Widowiskowo-Sportowa Spodek*. Wśród pozostałych podmiotów zlokalizowanych w tej strefie należy wyróżnić: Policealne Studium Aktorskie przy Teatrze Śląskim w Katowicach, TVN 24, Związek Polskich Artystów Plastyków, Związek Polskich Artystów Fotografików,

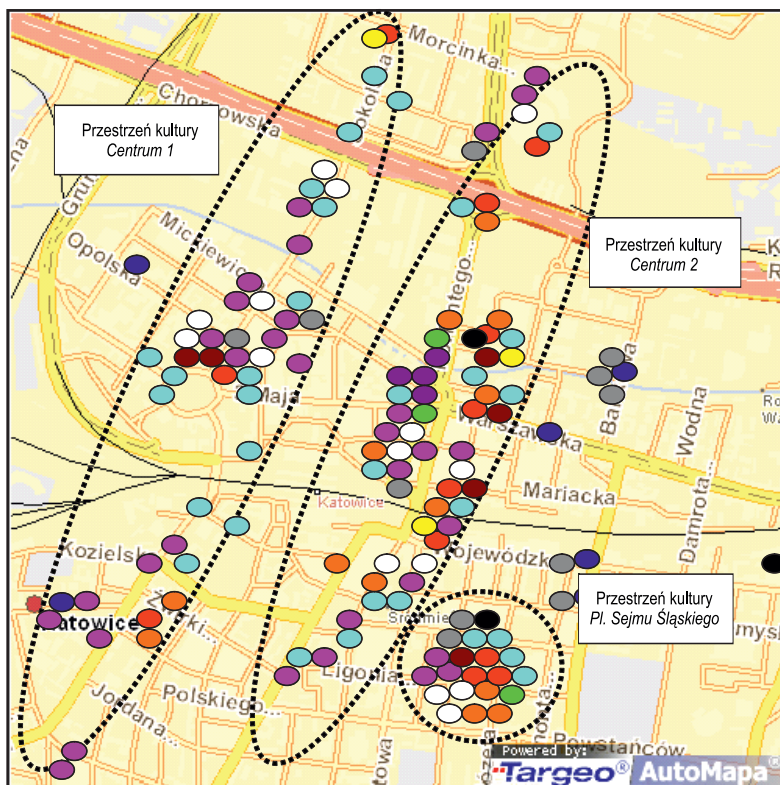
Miesięcznik Społeczno-Kulturalny ŚLĄSK, Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Galeria Rondo Sztuki, Galeria Architektury SARP, Galeria Sztuki Współczesnej PARNAS, Klub Inkubator, Agencja Dystrybucji Filmów Światowid oraz Kino Światowid, Centrum Filmowe HELIOS, Centrum Informacji Turystycznej, agencje artystyczne (organizacja imprez, rozrywkowych, wystaw), Business Media (reklama, spoty telewizyjne), Supra Film (produkcja filmów), Sound Service (obsługa dźwiękowa), Cine Mag (obsługa planów filmowych), Studio Form Multimedialnych (produkcja filmów).

Poza przestrzeniami kultury zlokalizowanymi w Śródmieściu, których znaczenie ze względu na liczebność podmiotów sektora i przemysłów kreatywnych, a także profil produktów kultury należy uznać za kluczowe dla Katowic, wyróżnić można jeszcze jedną tego rodzaju przestrzeń zlokalizowaną poza centrum miasta, tj. w dzielnicy *Welnowiec-Józefowiec*. Lokalizacja podmiotów sektora i przemysłów kreatywnych związana jest, w tym przypadku, z mieszczącą się na terenie dzielnicy siedzibą Regionalnego Oddziału Telewizji Polskiej S.A. W ramach ulic Telewizyjnej oraz Bytkowskiej – w pobliżu Międzynarodowych Targów Katowickich – funkcjonuje kilka podmiotów realizujących przygotowanie i obróbkę produkcji telewizyjnej, produkcję filmów (głównie reklamowych). Jest to także miejsce lokalizacji agencji reklamowych oraz przedsiębiorstw zajmujących się obsługą różnego rodzaju wydarzeń. Wśród działających w tym obszarze podmiotów należy wymienić: Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, Instytucję Filmową Silesia Film, Bibliotekę Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, Grupę I. Press Media (agencja filmowo-reklamowa, produkcja filmów reklamowych, dokumentalnych), IBEX – Agencja Filmowa, Ad REM Agencja Telewizyjna i PR, Agencja Promocji Aleksandra (szkoła modelek, organizacja imprez targowych), SIMPOZ (organizacja imprez, okablowanie, instalacje nagłośnieniowe), Klub 99.

Ryc. 1 prezentuje wyróżnione przestrzenie kultury znajdujące się w Śródmieściu Katowic wraz ze wskazaniem rodzajów działalności prowadzonych przez podmioty sektora i przemysłów kreatywnych.

Na uwagę zasługują także obecne działania, jakie Miasto Katowice podejmuje w związku z rozwojem funkcji kulturalnej, głównie przez lokalizację inwestycji o charakterze kulturotwórczym. Plany rozwojowe miasta zakładają m.in. utworzenie kolejnej *przestrzeni kultury* na styku dzielnic Centrum, Koszutka i Bogucice (tereny zlokalizowane na wschód od Hali Sportowo-Widowiskowej SPODEK). Działania rozwojowe wiążą się przede wszystkim

Targeo® copyright © by Indigo & Aqurat & Geosystems Polska 2003-2007

Oznaczenia:

	instytucje kultury o dominującym znaczeniu (gł. artystyczne)		film i wideo
	działalność wydawnicza		radio i TV
	agencje reklamowe		agencje informacyjne
	działalność rozrywkowa		biblioteki
	galerie		muzea
	produkcja instrumentów muzycznych		szkoły wyższe

Ryc. 1. Skupienia podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych w Katowicach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych adresowych (Teleadreson).

z projektami budowy: nowej siedziby Muzeum Śląskiego w budynkach po byłej Kopalni Katowice; Międzynarodowego Centrum Kongresowego w połączeniu z obiektem SPODKA, nowej siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz zlokalizowania na omawianym obszarze budynku Teatru Wielkiego Opery i Baletu.

W wyniku działań rozwojowych powinna także ulec wzmocnieniu funkcja kulturotwórcza wzdłuż istniejącej już obecnie *przestrzeni kultury* odnoszącej się do ulic: Kościuszki – Kochanowskiego – Św. Jana – Rynek – al. Korfańtego, głównie przez realizację projektu przebudowy centrum miasta, tzw. projekt *Rondo – Rynek*, zakładająca stworzenie powierzchni użytkowych możliwych do wykorzystania pod działalność sektora i przemysłów kreatywnych.

1.2. Muzyka i przemysł muzyczny w Katowicach

Wstępna identyfikacja rdzeniowych przemysłów kreatywnych związanych z kulturą wysoką oraz przemysłem muzycznym dla Katowic została przeprowadzona na podstawie rozpoznania lokalizowanych na terenie miasta: instytucji edukacyjnych (szkolnictwo wyższe), instytucji kultury – głównie podmiotów publicznych zajmujących się upowszechnianiem kultury o charakterze samorządowym, jak i państwowym, stowarzyszeń działających na rzecz kultury oraz podstawowych obiektów infrastrukturalnych pełniących funkcje kulturalne. Wyróżnione rodzaje podmiotów sektora kultury wraz z towarzyszącymi im obiektami infrastrukturalnymi zostały dodatkowo uporządkowane według głównych dziedzin sztuki, do których zaliczono: film, fotografię, literaturę, muzykę, teatr oraz plastykę (por. tab. 1).

Analiza instytucjonalna wskazuje, że największe znaczenie katowickiego środowiska kultury wiąże się z aktywnością muzyczną. Miasto w tym zakresie ma ważne osobistości muzyki, skupione wokół Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego, składające się na tzw. śląską szkołę kompozytorów. Wśród ważnych postaci należy wyróżnić: Bolesława Szabelskiego, Bolesława Woytowicza, Wojciecha Kilara oraz Henryka Mikołaja Góreckiego. Poza kompozytorami z miastem związani są tacy wykonawcy muzyczni, jak m.in.: Krystian Zimerman, Ireneusz Dudek, Krystyna Prońko, Stanisław Sojka, Adam Taubitz, Piotr „Gutek” Gutowski.

Ważną rolę w rozwoju muzyki odgrywają także środowiska kultury związane z zespołami muzycznymi, w tym przede wszystkim z: Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Kwartetem Śląskim, Kwintetem

Tabela 1

Podmioty sektora kultury wysokiej w Katowicach

Dziedzina kultury	Instytucje edukacyjne	Instytucje kultury*	Stowarzyszenia związane z kulturą	Podstawowe obiekty (infrastruktura)
1	2	3	4	5
Film	Uniwersytet Śląski, Wydz. Rada i Telewizji	Centr. Sztuki Film. wraz z Filmoteką Śląską, Instytucja Filmowa – Silesia Film, Instytucja Kultury Estrada Śląska MDK Południe	Związek Artystów Scen Polskich Zarząd Oddziału w Katowicach	Centrum Sztuki Filmowej Kino Światowid, Kinoteatr Rialto, trzy multikina
Fotografia	Uniwersytet Śląski, Wydz. Rada i Telewizji Policealne Studium Zawodowe Profesja Śląska Akademia Fotografii	Centrum Kultury Katowic (CKK) MDK Ligota	-	Pomieszczenia wystawowe w ramach: - CKK (5 galerii), - Galerii Sztuki Współczesnej BWA, Galerii Szybu Wilson, - Palacu Młodzieży, - SARP,, MDK, Ronda Sztuki
Literatura	Uniwersytet Śląski, Wydz. Filolog. (filologia polska, informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, kulturoznawstwo, filologia klasyczna) Wyższa Szkoła Humanistyczna (filologia polska)	Biblioteka Śląska, Miej. Bibl. Publ., MDK Południe (konkursy literackie), MDK Szopienice-Giszowiec (turnieje recytatorskie)	Śląski Klub Fantastyki, Stow. Inicjatyw Wydaw., Stow. Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Okręgu, Polskiego Towarzystwa Kulturalnego w Katowicach, Katowickie Stow. Artystyczne (magazyn literacki „Kursywa”)	Biblioteka Śląska, CCK, Rondo Sztuki

Tabela 1 cd.

1	2	3	4	5
Teatr	Policealna Szkoła Aktorska Art.-Play Studium Aktorskie przy Teatrze Śląskim	Teatr Śląski im. S. Wyspiańskiego, Śląski Teatr Lalki i Aktora ATENEUM, Teatr Korez, CCK, Region. Ośr. Kultury w Katow.	Stow. „Teatr GuGalande” Stow. „Teatr Cogitatur” Zw. Art. Scen Polskich Zarz. Oddz. w Katowicach, Tow. Kultury Teatralnej, Teatr. Telew. Intern. e-teatr.tv Katowice, Stow. TE.art, Stow. Ognisk Art.	sceny Teatru Śląskiego (duża, kameralna, w malarni), scena i galeria Teatru ATE-NEUM, sceny teatrów niepublicz. GuGalande i Cogitatur, sale CCK,
Muzyka	Akademia Muzyczna Uniwer. Śląski, Wydż. Artystyczny (Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej) 10 szkół muzycznych, w tym stopnia I i II**	Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Filharmonia Śląska, CCK, Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, Pałac Młodzieży, MDK Ligota, MDK Polud., MDK Zawodzie (festiwal, koncerty, przeglądy, zespoły wokalne, chóry, edukacja muzyczna), Młodz. Dom Kultury (festiwal piosenki), Regionalny Ośrodek Kultury w Katowicach (spotkania chóralskie, festiwal piosenki poetyckiej),	Zw. Kompoz. Pol., Zw. Art. Scen Pol. Zarząd Oddz. w Katowicach, Śląskie Towarzystwo Muzyczne, Stowa. Muz. im. S. M. Stoińskiego, Stow. Absol. Akad. Muz. w Katowicach, Stowarzyszenie ‘ruch i rytm’, Polskie Stowarzyszenie Perkusyjne Oddz. Katowicki, Polski Związek Chórów i Orkiestr – Oddz. Śląski w Katowicach	Hala Widowiskowo-Sportowa SPODEK, sala koncertowa Filharmonii Śląskiej, sala koncertowa CCK, sala koncertowa Akademii Muzycznej (w tym Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA), planowany obiekt Sali koncertowej NOSPR, aula Bibl. Śląskiej, Rondo Sztuki, sala MEGA CLUBu

1	2	3	4	5
Plastyka	Akademia Sztuk Pięknych (Grafika, Projektowanie Graficzne, Malarstwo, Wzornictwo) Uniwersytet Śląski, Wydział Artystyczny (Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk pla- stycznych, Grafika)	Muzeum Śląskie (kolekcja malarstwa polskiego 233 eksponaty), CCK, Galeria Sztuki Współcz. BWA, Pałac Młodzieży, Fundacja dla Śląska, Galeria Szyb Wilson, MDK Ligota (wystawy), MDK Polud. (kursy plastyczne), MDK (wystawy, konkursy)	Związek Polskich Artystów Plas- tyków Okręg Katowicki	Pomieszczenia wystawowe w ramach: - CCK (5 galerii), - Galerii Szt. i Współcz. BWA, - Galerii Szyb Wilson, - Pałacu Młodzieży, - SARP-u, - MDK-ów, - Ronda Sztuki

* instytucja o charakterze publicznym zajmująca się upowszechnianiem kultury, może mieć charakter państwowy (np. NOSPR), jak i samorządowy (np. CCK).

** szkoły muzyczne: Państwowa Szkoła Muzyczna I i II Stopnia im Karłowicza, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. Moniuszki I Stopnia, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia im. Szymanowskiego, Yamacha Szkoła Muzyczna, Nice Noice Prywatna Szkoła Muzyczna I i II Stopnia, Prywatna Szkoła Muzyczna Artis, Policealne Studium Muzyczne, Nona Prywatne Studium Muzyczne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.wydawca.com.pl; wojniartysty.pl; www.polmic.pl; www.infomusic.pl; music.myspace.com; operismedia.pl; www.pora.pl/katowice/kluby; www.esil.pl; www.firmymuzyczne.pl; www.firmy.net; www.silesiakultura.pl; www.festivalinfo.pl (22.05.2009) (tab. 1, 2).

Śląskich Kameralistów, zespołem muzycznym Feel, a także chórami, przykładowo: Chór Mieszany „OGNIWO”, Chór ABSOLUT, Chór Mieszany przy Katedrze p.w. Chrystusa Króla, Chór im. Św. Grzegorza Wielkiego przy Bazylice OO. Franciszkanów w Katowicach Panewnikach, Schola Liturgiczna Bazyliki Panewnickiej, Chór Kameralny, Chór Kameralny Akademii Muzycznej w Katowicach, Chór Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego.

Lokalne środowisko muzyczne ma doświadczenia w organizacji festiwa-
li muzycznych, w tym wydarzeń kulturalnych na skalę krajową i międzyna-
rodową co potwierdzają m.in. „wizytówki muzyczne miasta”, tj. wydarzenia
kulturalne o randze międzynarodowej, takie jak: Koncerty Narodowej Orki-
estry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, Międzynarodowy Festiwal
Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, Rawa Blues Festival, Śląski Fe-
stiwal Jazzowy, MAYDAY Festival, Tauron Nova Muzyka, Off Festival.

Poza środowiskami kultury związanymi z instytucjami edukacyjnymi
w dziedzinie muzyki (np. Akademią Muzyczną, szkołami muzycznymi I i II
stopnia wraz z kompozytorami, instrumentalistami, jazzmanami), ważną rolę
w rozwoju tej dziedziny kultury odgrywają nieformalne struktury edukacji
muzycznej, w tym amatorskie zespoły i chóry, orkiestry i zespoły wokaln-
-instrumentalne działające m.in. pod patronatem Pałacu Młodzieży, miejskich
domów kultury oraz parafii.

W mieście działają także liczne stowarzyszenia twórców muzycznych
oraz instytucje upowszechniające i promujące ten rodzaj sztuki np.: Silesia
Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki, Polski Związek Chórów
i Orkiestr Oddział Śląski w Katowicach, Polskie Stowarzyszenie Perkusy-
jne Oddział Katowicki, Stowarzyszenie Muzyczne im. Stefana Mariana
Stoińskiego, Śląskie Towarzystwo Muzyczne, Związek Kompozytorów Pols-
kich, Związek Artystów Scen Polskich Zarząd Oddziału w Katowicach, Sto-
warzyszenie ‘ruch i rytm’, Stowarzyszenie „Amadeusz”.

Istotną rolę, w sensie edukacji muzycznej, odgrywają także szkoły mu-
zyczne I i II stopnia, w tym: Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. M.
Karłowicza, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. S. Moniusz-
ki I stopnia, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II Stopnia im.
K. Szymanowskiego, Yamacha – Szkoła Muzyczna, Nice Noice – Prywatna
Szkoła Muzyczna I i II stopnia, Prywatna Szkoła Muzyczna –Artis, Policeal-
ne Studium Muzyczne, Nona – Prywatne Studium Muzyczne.

Katowickie środowiska muzyczne dysponują także rozbudowaną i uroz-
maiconą infrastrukturą kultury. Świadczy o tym wiele sal koncertowych, np.:

sala koncertowa Filharmonii Śląskiej, sala koncertowa Centrum Kultury Katowic, sala koncertowa Akademii Muzycznej w ramach tzw. Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA, a także jedna z największych w skali kraju Hala Widowiskowo-Sportowa SPODEK, w której odbywają się duże koncerty muzyczne. Mniejszych rozmiarów sale koncertowe mają prywatne kluby muzyczne, w tym m.in. Jazz Klub Hipnoza, MEGA CLUB.

Istotne znaczenie dla działalności muzycznej odgrywają także przestrzenie plenerowe, w których organizowane są wydarzenia muzyczne dotyczące zarówno kultury wysokiej (tj. koncerty plenerowe w Parku Kościuszki), jak i muzyki popularnej w ramach Doliny Trzech Stawów i ul. Mariackiej (np. Off Festival), Lotniska Muchowiec (Tauron Nova Muzyka, Lech May Music Festival).

Potwierdzeniem dla identyfikacji Katowic jako miasta muzyki jest także jego weryfikacja z wykorzystaniem kryteriów UNESCO związanych z kwalifikowaniem danego miasta do centrum doskonałości w dziedzinie muzyki, w tym tworzenia sieci miast kreatywnych. Uzyskanie statusu miasta – centrum doskonałości w dziedzinie muzyki – oznacza według UNESCO, że dany ośrodek powinno spełniać następujące kryteria⁶:

- odgrywać rolę rozpoznawalnego centrum kreacji i aktywności muzycznej;
- promować przemysł muzyczny w każdej formie;
- mieć doświadczenie w organizowaniu festiwali muzycznych oraz wydarzeń na skalę krajową i międzynarodową;
- mieć szkoły muzyczne, konserwatoria oraz specjalizujące się w dziedzinie muzyki instytucje akademickie;
- mieć nieformalne struktury edukacji muzycznej, w tym amatorskie chóry i orkiestry;
- mieć krajowe lub międzynarodowe platformy poświęcone gatunkom muzyki, lub jej formom pochodzącym z innych krajów;
- mieć przestrzenie kulturalne umożliwiające praktykowanie i słuchanie muzyki np. w ramach audytoriów „na świeżym powietrzu”.

Należy zauważyć, że w relacji do kryteriów UNESCO związanych z kwalifikowaniem miast do kategorii centrum doskonałości w dziedzinie: literatury, *designu*, filmu, rzemiosła i folkloru, sztuk medialnych, czy też gastronomii, Katowice w największym stopniu spełniają kryteria centrum doskonałości w dziedzinie muzyki. Przemawiają za tym następujące argumenty:

⁶ portal.unesco.org/culture/.

- w zakresie odgrywania roli rozpoznawalnego centrum kreacji i aktywności muzycznej miasto posiada: osobistości muzyki (tj. śląska szkoła kompozytorów), wykonawców muzycznych (związani z miastem to m.in.: Krystian Zimerman, Ireneusz Dudek, Krystyna Prońko, Stanisław Sojka, Adam Taubitz, Piotr „Gutek” Gutowski), zespoły muzyczne (m.in.: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Feel, Kwartet Śląski, Kwintet Śląskich Kameralistów), liczne chóry;
- promocja przemysłu muzycznego odbywa się m.in. przez działalność: Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, Fundację dla Śląska oraz Centrum Kultury Katowic;
- bogate doświadczenia w organizacji festiwali muzycznych oraz wydarzeń na skalę krajową i międzynarodową potwierdzają m.in.: najważniejsze wizytówki muzyczne o randze międzynarodowej, takie jak: Koncerty Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, Międzynarodowy Festiwal Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, Rawa Blues Festival, Śląski Festiwal Jazzowy, MAYDAY Festival; Metalmania; Off Festival;
- w mieście funkcjonuje Akademia Muzyczna wraz z Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA oferująca 6 kierunków studiów, tj.: dyrygentura, kompozycja i teoria muzyki, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, jazz i muzyka estradowa, wokalnoinstrumentalny, wokalnokantorski; a także liczne szkoły muzyczne I i II stopnia (zarówno państwowe jak i prywatne);
- nieformalne struktury edukacji muzycznej, w tym amatorskie chóry i orkiestry reprezentowane są przez amatorskie chóry i zespoły wokalnoinstrumentalne działające pod patronatem Pałacu Młodzieży, miejskich domów kultury oraz parafii.

Jako przykład krajowych lub międzynarodowych platform poświęconych gatunkom muzyki, lub jej formom pochodzącym z innych krajów można, w przypadku Katowic, wymienić: koncerty jazzowe (Jazz Club Hipnoza), imprezy muzyczne organizowane w ramach klubów muzycznych, a także teatrów niepublicznych (Gugalander, Cogitatur), czy też koncerty muzyki etnicznej (Muzeum Śląskie). Natomiast, przykładem przestrzeni kulturalnych umożliwiających praktykowanie i słuchanie muzyki np. w ramach audytoriów „na świeżym powietrzu” mogą być, corocznie organizowane w okresie wakacyjnym, koncerty promenadowe w Parku im. T. Kościuszki z cyklu: „od Bacha do Beatlesów”.

2. Produkty przemysłu muzycznego w Katowicach

Wysoki poziom rozwoju instytucjonalnego w dziedzinie muzyki znajduje swoje odzwierciedlenie zarówno w zakresie oddziaływania wydarzeń kulturalnych o zasięgu co najmniej regionalnym (często międzynarodowym), jak również w ich liczebności. Katowice w dziedzinie muzyki klasycznej znane są przede wszystkim z: Międzynarodowego Festiwalu Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, Ogólnopolskiego Festiwalu Promocyjnego „Sierpień Talentów”, Festiwalu Muzyki Kameralnej, Festiwalu Muzyki Instrumentalnej, Wojewódzkiego Festiwalu Muzycznego „Młody Amadeusz”, koncertów i recitali NOSPR oraz Filharmonii Śląskiej. Najszerszy stopień oddziaływania ponadregionalnego mają natomiast wydarzenia związane z muzyką rozrywkową, do których należy zaliczyć: Rawę Blues Festiwal, Off Festival, Maj Music Festi-

Tabela 2

Wydarzenia kulturalne w zakresie muzyki o zasięgu co najmniej regionalnym w Katowicach

Wydarzenia kulturalne
<ul style="list-style-type: none">- Międzynarodowy Festiwal Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych,- Ogólnopolski Festiwal Promocyjny „Sierpień Talentów”,- Festiwal Muzyki Kameralnej,- Festiwal Muzyki Instrumentalnej,- Festiwal „Muzyka Organowa w Katedrze”,- Festiwal Nowa Muzyka Nadchodzi,- Rawa Blues Festiwal,- Maj Music Festival - Łowimy Talenty,- Off Festival,- Festiwal Tauron Nova Muzyka,- May Day,- Festiwal Muzyki Śródziemnomorskiej,- Śląski Festiwal Jazzowy,- Festiwal Jazz i Okolice,- Wojewódzki Festiwal Muzyczny „Młody Amadeusz”,- koncerty kolęd i muzyki kościelnej,- koncerty muzyki poważnej, recitale, w tym NOSPR, Filharmonii Śląskiej, Instytucji Promocji i Upowszechniania Kultury „Silesia”,- koncerty muzyki jazzowej organizowane przez Jazz Club Hipnoza,- koncerty muzyki rozrywkowej organizowane przez Mega Club, Klub Muzyczny Cogitatur

Tabela 3

Przybliżona miesięczna liczba wydarzeń kulturalnych w Katowicach

Dziedzina kultury	Średnia liczba wydarzeń realizowanych w ramach sektora TOMT miesięcznie	
	2008	2009
– taniec	0	0
– opera	0	0
– muzyka	132	139
– teatr	20	55
Razem	152	194
Udział w wydarzeniach kulturalnych dla 7 miast Aglomeracji Górnośląskiej*	46,6%	49,7%

* W ramach analizy ujęto: Katowice, Bytom, Chorzów, Gliwice, Sosnowiec, Tychy, Zabrze.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie informacji zawartych w dodatku do „Gazety Wyborczej” *Co jest grane?* z lat 2008, 2009.

wal, Tauron Nova Muzyka, MAYDAY Festival, Śląski Festiwal Jazzowy, a także koncerty indywidualnych wykonawców i zespołów muzycznych realizowane w Hali Widowiskowo-Sportowej SPODEK, klubach muzycznych MegaClub oraz Hipnoza. Wstępne szacunki wskazują, że wydarzenia kulturalne o charakterze muzycznym tej rangi stanowią ok. 40% całej aktywności sektora kultury w Katowicach⁷. W tabeli 2 zaprezentowano listę wydarzeń kulturalnych o charakterze muzycznym o największej ponadregionalnym oddziaływaniu.

Wstępna analiza liczebności wydarzeń kulturalnych Katowic, w tym w dziedzinie teatru, opery, muzyki i tańca wskazuje, że średnia miesięczna liczba wydarzeń tego rodzaju (tj. koncerty, spektakle, pokazy, warsztaty), które promowały się w mediach regionalnych wzrosła w latach 2008-2009 o ponad 27%, tj. ze 152 do 194 (por. tab. 3).

Co istotne, zdecydowana większość wydarzeń kulturalnych Katowic związana jest z muzyką, tj. ok. 70% wszystkich wydarzeń zrealizowanych w 2009 r. (koncerty muzyki klasycznej oraz popularnej). Informacje medialne na temat wydarzeń o zasięgu regionalnym związanych z tańcem i operą sugerują, że tego rodzaju aktywność w Katowicach nie występuje. W relacji do pozostałych badanych miast Aglomeracji Górnośląskiej katowickie wydarzenia

⁷ Nie uwzględniono wydarzeń kulturalnych związanych z muzyką, organizowanych przez kluby muzyczne.

kulturalne związane z muzyką i teatrem o zasięgu ponadregionalnym stanowią niemal 50% wszystkich tej rangi imprez realizowanych w Aglomeracji.

3. Łańcuch podaży przemysłu muzycznego w Katowicach

Szczegółowa analiza przemysłu muzycznego Katowic została sporządzona z wykorzystaniem metodyki łańcucha podaży. Przemysł muzyczny miasta został zdekomponowany na pięć ogniw tworzących łańcuch podaży tej branży. Identyfikacja danych na potrzeby poszczególnych warstw łańcucha podaży została przeprowadzona z wykorzystaniem informacji pozyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Katowicach⁸, a także przez analizę informacji dostępnych na portalach internetowych poświęconych tematyce kultury⁹.

Badanie potencjału przemysłu muzycznego w Katowicach – mierzone liczbą podmiotów gospodarczych na podstawie danych statystyki państwowej¹⁰ – pozwala na określenie jego skali w relacji do całej Aglomeracji Górnośląskiej (por. tab. 4). W takim ujęciu działalności związane z przemysłem muzycznym w Katowicach stanowią ok. 1/4 całego potencjału tego rodzaju aktywności w Aglomeracji Górnośląskiej. W latach 2004-2008 potencjał przemysłu muzycznego – mierzony liczbą podmiotów – zmalał o ok. 3% w całej Aglomeracji oraz o ok. 7% w Katowicach.

Największy spadek liczebności notowały podmioty działające w ramach najliczniejszego ogniwa łańcucha podaży, tj. *ogniwa drugiego* związanego z wsparciem aktywności kreatywnej (tj. ogniwa pierwszego). Dla Aglomeracji Górnośląskiej spadek liczby podmiotów wyniósł 13%, podczas gdy dla Katowic 19%. Jednocześnie zwiększeniu uległ potencjał *ogniwa pierwszego* znajdującego się na szczycie łańcucha podaży związanego z kreatywnym rdzeniem przemysłu muzycznego. W przypadku Katowic wzrost ten wyniósł 15%. Dla całej Aglomeracji był to wzrost o 3%. Wzrostową tendencję w badanym okresie (2004-2008) można odnaleźć w *ogniwie ostatnim* łańcucha podaży związanym ze sprzedażą produktów kreatywnych fi-

⁸ Dane zamówione dla wybranych sekcji PKD dla lat 2004 i 2008.

⁹ www.wydawca.com.pl; wolniartysty.pl; www.polmic.pl; www.infomusic.pl; music.myspace.com; operismedia.pl; www.pora.pl/katowice/kluby; www.esil.pl; www.firmymuzycznych.net; www.firmy.net; www.silesiakultura.pl; www.festivalinfo.pl.

¹⁰ Z pominięciem informacji zaczerpniętych z portali o tematyce związanej z kulturą.

Tabela 4

Udział podmiotów przemysłu muzycznego Katowic
w liczbie tego rodzaju podmiotów w Aglomeracji Górnośląskiej
oraz ich dynamika w latach 2004-2008

Kod PKD	Kategoria PKD	Liczba podmiotów AG* 2004	Liczba podmiotów K-CE 2004	Udział K-CE/AG 2004 (w %)	Liczba podmiotów AG 2008	Liczba podmiotów K-CE 2008	Udział K-CE/AG 2008 (w %)	Dynamika AG 2004-08 (w %)	Dynamika K-CE 2004-048 (w %)
	<i>Ogniowo 1</i>	72	20	28	74	23	31	103	115
92.31.B	Działalność zespołów teatralnych muzycznych	4	0	0	11	2	18	275	200
92.31.C	Działalność filharmonii, orkiestr, chórów	67	20	30	61	21	34	91	105
92.31.D	Działalność zespołów pieśni i tańca	1	0	0	2	0	0	200	0
	<i>Ogniowo 2</i>	4149	943	23	3611	763	21	87	81
22.14.Z	Wydawanie nagrań dźwiękowych	28	13	46	37	16	43	132	123
73.20.G	Prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie kulturoznawstwa i sztuk pięknych	1	1	100	1	1	100	100	100
74.87.B	Działalność komercyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana	3538	800	23	2980	619	21	84	77
80.22.B	Szkoły artystyczne	9	3	33	14	4	29	156	133
92.31.G	Artyst. i literacka działal. twórcza, gdzie indziej niesklasyfikowana	573	126	22	579	123	21	101	98
	<i>Ogniowo 3</i>	292	77	26	340	89	26	116	116
22.31.Z	Reprodukcja nagrań dźwiękowych								
22.32.Z	Reprodukcja nagrań wideo	18	5	28	18	6	33	100	120
22.33.Z	Reprodukcja komputerowych nośników informacji	6	1	17	7	1	14	117	100
		8	2	25	11	3	27	138	150
36.30.Z	Produkcja instrumentów muzycznych	39	16	41	34	14	41	87	88
92.11.Z	Produkcja filmów i nagrań wideo	221	53	24	270	65	24	122	123
	<i>Ogniowo 4</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
	Brak danych	-	-	-	-	-	-	-	-

	Ogniuwo 5	2138	646	30	2453	679	28	115	105
74.4	Reklama								
92.12.Z	Rozpowszechnianie filmów i nagrań wideo	1427	440	31	1740	491	28	122	112
92.20.Z	Działalność radiowa i telewizyjna	15	9	60	17	10	59	113	111
92.32.Z	Działalność obiektów kulturalnych	169	64	38	151	60	40	89	94
92.34.Z	Działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana	34	14	41	32	10	31	94	71
		493	119	24	513	108	21	104	91
	Razem	6651	1686	25	6478	1554	24	97	92

* AG – Aglomeracja Górnośląska

Źródło: Opracowanie na podstawie danych WUS Katowice zamówionych dla wybranych sekcji PKD (tab. 4-6).

nalnemu odbiorcy, z tym że wzrost liczby podmiotów w Katowicach i Aglomeracji był odmienny niż dla ogniwa pierwszego łańcucha (Katowice wzrost o 5%, Aglomeracja wzrost o 15%). Identyczne wskaźniki wzrostu zarówno dla Katowic, jak i Aglomeracji zanotowano w *ogniwie trzecim*, tj.: wspierającym ogniwo pierwsze i drugie. Wzrost ten był największy w relacji do wszystkich analizowanych warstw i wyniósł 16%.

Analiza struktury własnościowej podmiotów wchodzących w skład łańcucha podaźowego przemysłu muzycznego w Katowicach i Aglomeracji Górnośląskiej, wskazuje, że zdecydowana większość podmiotów tego rodzaju związana jest z sektorem prywatnym (por. tab. 5). Do sektora prywatnego w 2004 r. należało 99,6% spośród analizowanych podmiotów w Aglomeracji i 99,2% w Katowicach. W 2008 r. nastąpiły nieznaczne zmiany w tym zakresie. W porównaniu z Aglomeracją, w Katowicach więcej jest podmiotów przemysłu muzycznego przynależnych do sektora publicznego, tj. 0,8% w 2004 r. i 0,9% w 2008 r., podczas, gdy dla Aglomeracji wskaźniki te w badanym okresie wynosiły: 0,4% i 0,5%. Większy udział podmiotów publicznych jest z pewnością wynikiem zlokalizowania w mieście relatywnie liczniejszej grupy publicznych instytucji kultury i publicznych instytucji edukacyjnych, w szczególności pełniących funkcję kultury wysokiej, np. NOSPR, Filharmonia Śląska, Akademia Muzyczna.

Reasumując należy zauważyć, że analiza łańcucha podaźowego dla przemysłu muzycznego w Katowicach wskazuje na dużą niejednorodność mierzoną liczebnością podmiotów działających w ramach jego poszczególnych warstw. Do najlepiej rozwiniętych należą branże odnoszące się do aktywności, które wspierają *ogniwo pierwsze* w łańcuchu podaźowym. Ich

rola polega na transformacji aktywności kreatywnej (wartość artystyczna) na produkt rynkowy, z tym że w przypadku relatywnie słabego ogniwa pierwszego w przypadku Katowic, działalności ogniwa drugiego wiążą się raczej z aktywnością ‘okołomuzyczną’, tj. działalnością agentów i agencji występu-

Tabela 5

Struktura własnościowa podmiotów przemysłu muzycznego w Katowicach i Aglomeracji Górnośląskiej w układzie łańcucha podażowego w latach 2004 i 2008

Kod PKD	Kategoria PKD	Liczba podmiotów							
		AG 2004	AG 2004	K-CE 2004	K-CE 2004	AG 2008	AG 2008	K-CE 2008	K-CE 2008
		publ.	pryw.	publ.	pryw.	publ.	pryw.	publ.	pryw.
<i>Ogniwo 1</i>		8	64	4	16	9	65	5	18
92.31.B	Działalność zespołów teatralnych muzycznych	3	1	0	0	3	8	0	2
92.31.C	Działalność filharmonii, orkiestr, chórów	5	62	4	16	6	55	5	16
92.31.D	Działalność zespołów pieśni i tańca	0	1	0	0	0	2	0	0
<i>Ogniwo 2</i>		11	4138	4	939	14	3597	4	759
22.14.Z	Wydawanie nagrań dźwiękowych	0	28	0	13	0	37	0	16
73.20.G	Prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie kulturoznawstwa i sztuk pięknych	0	1	0	1	0	1	0	1
74.87.B	Działalność komercyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana	3	3535	1	799	1	2979	0	619
80.22.B	Szkoły artystyczne	8	1	3	0	13	1	4	0
92.31.G	Artystyczna i literacka działalność twórcza, gdzie indziej niesklasyfikowana	0	573	0	126	0	579	0	123
<i>Ogniwo 3</i>		0	292	0	77	0	340	0	89
22.31.Z	Reprodukcja nagrań dźwiękowych	0	18	0	5	0	18	0	6
22.32.Z	Reprodukcja nagrań wideo	0	6	0	1	0	7	0	1
22.33.Z	Reprodukcja komputerowych nośników informacji	0	8	0	2	0	11	0	3
36.30.Z	Produkcja instrumentów muzycznych	0	39	0	16	0	34	0	14
92.11.Z	Produkcja filmów i nagrań wideo	0	221	0	53	0	270	0	65
<i>Ogniwo 4</i>									
	Brak danych								

Ogniwo 5		8	2130	5	641	8	2445	5	674
74.4	Reklama	0	1427	0	440	0	1740	0	491
92.12.Z	Rozpowszechnianie filmów i nagrań wideo	2	13	2	7	2	15	2	8
92.20.Z	Działalność radiowa i telewizyjna	1	168	1	63	1	150	1	59
92.32.Z	Działalność obiektów kulturalnych	4	30	1	13	4	28	1	9
92.34.Z	Działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana	1	492	1	118	1	512	1	107
Razem		27	6624	13	1673	31	6447	14	1540
Udział (w %)		0,4	99,6	0,8	99,2	0,5	99,5	0,9	99,1

jących w imieniu osób, w celu zaangażowania do działalności artystycznej, a także nabywanie i rejestrowanie praw autorskich z wyłączeniem filmów. Co istotne, działalność ta niekoniecznie bazuje na lokalnym potencjale twórców muzycznych, a raczej na potencjale tego rodzaju pochodzącym z innych regionów Polski i świata, np. organizacja koncertów muzycznych „gwiazd światowych” w ramach SPODKA, czy Stadionu Śląskiego.

W relacji do tendencji związanych ze zmianą liczebności podmiotów przemysłu muzycznego w Katowicach i Aglomeracji Górnośląskiej należy zwrócić uwagę, że jej spadkowy charakter wiąże się wyłącznie z *drugim ogniwo* łańcucha podaźowego. W analizowanym okresie wszystkie z pozostałych badanych ogniwi rozwijają się. Szczególnie ważny jest rozwój *ogniwa pierwszego* – związanego z aktywnością kreatywną – oraz wzrost *ogniwa trzeciego* odnoszącego się do produkcji na rzecz przemysłu muzycznego.

Pod względem wielkości zatrudniania generowanego przez przemysł muzyczny Katowic badana branża cechuje się wyższą dynamiką tworzenia nowych miejsc pracy (14%) w relacji do pozostałych branż rozpatrywanych w mieście (10%) w latach 2004-2008. Przemysł muzyczny, analizowany według poszczególnych ogniwi łańcucha podaźowego tworzy ok. 3% miejsc pracy i jego udział nieznacznie zwiększył się w badanym okresie (tj. z 3% w 2004 r. do 3,1% w 2008 r.). Szczegółowe informacje na temat liczby pracujących i jej dynamiki zawiera tab. 6.

Podsumowanie

Przeprowadzone badania związane z muzyką i przemysłem muzycznym Katowic pozwalają na sformułowania następujących wniosków:

Tabela 6

Pracujący w wybranych sekcjach PKD przemysłu muzycznego Katowic

Kod PKD	Kategoria PKD	Liczba pracujących		Dynamika 2008-2004 (w %)
		2004	2008	
<i>Ogniwo 1</i>		280	424	151
92.31.B	Działalność zespołów teatralnych muzycznych	–	#	–
92.31.C	Działalność filharmonii, orkiestr, chórów	280	424	151
92.31.D	Działalność zespołów pieśni i tańca	–	–	0
<i>Ogniwo 2</i>		1 835	2 126	116
22.14.Z	Wydawanie nagrań dźwiękowych	33	36	109
73.20.G	Prace badawczo-rozwojowe w dziedz. kulturoznaw. i sztuk pięknych	82	81	99
74.87.B	Działalność komercyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyf.	1 390	1 652	119
80.22.B	Szkoły artystyczne	157	201	128
92.31.G	Artystyczna i literacka działalność twórcza, gdzie indziej niesklasyfikowana	173	156	90
<i>Ogniwo 3</i>		103	165	160
22.31.Z	Reprodukcja nagrań dźwiękowych	8	33	413
22.32.Z	Reprodukcja nagrań wideo	#	#	#
22.33.Z	Reprodukcja komputerowych nośników informacji	#	5	#
36.30.Z	Produkcja instrumentów muzycznych	27	23	85
92.11.Z	Produkcja filmów i nagrań wideo	68	104	153
<i>Ogniwo 4</i>				
	Brak danych			
<i>Ogniwo 5</i>		2 100	2 211	105
74.4	Reklama	1 347	1 464	109
92.12.Z	Rozpowszechnianie filmów i nagrań wideo	72	171	238
92.20.Z	Działalność radiowa i telewizyjna	253	243	96
92.32.Z	Działalność obiektów kulturalnych	112	60	54
92.34.Z	Działalność rozrywkowa pozostała, gdzie indziej niesklasyf.	316	273	86
	Razem liczba pracujących w przemyśle muzycznym	4 318	4 926	114
	Razem liczba wszystkich zatrudnionych w Katowicach	144 150	158 169	110
	Udział pracujących w przemyśle muzycznym do ogółu pracujących w Katowicach (w %)	3,0	3,1	–

„#” – dane statystyczne niedostępne ze względu na tajemnicę statystyczną,

„–” – brak danych statystycznych.

- W części centralnej Katowic istnieje wiele podmiotów kultury i przemysłów kreatywnych działających głównie w dziedzinie: muzyki, teatru, kina, wystaw, animacji kulturalnej młodzieży, działalności rozrywkowej, organizacji wydarzeń kulturalnych, marketingu. Skupiska tego rodzaju działalności tworzą trzy najważniejsze *przestrzenie kultury* miasta zlokalizowane w ramach:
 - *placu Sejmu Śląskiego* – instytucja o dominującym znaczeniu kulturowym to Centrum Kultury Katowic;
 - *ulic: Kościuszki–Kochanowskiego–Św. Jana–Rynek–Korfantego* – instytucje o dominującym znaczeniu kulturowym: Teatr Lalki i Aktora, Teatr Śląski, Muzeum Śląskie, Hala Widowiskowo-Sportowa SPODEK;
 - *ulic: Mikołowska–Matejki–Sokolska* – podmioty o dominującym znaczeniu kulturowym to: Filharmonia Śląska, Pałac Młodzieży, Centrum Sztuki Filmowej.
- W mieście istnieją także załączki skupień podmiotów działających w branży telewizyjnej oraz filmowej – w dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec. Skupienie to związane jest z działalnością Regionalnego Ośrodka Telewizji Polskiej S.A. wokół którego działają firmy zajmujące się produkcją telewizyjną oraz jej obsługą.
- Koncentracja podmiotów sektora i przemysłów kreatywnych w przypadku Katowic nie jest uzależniona od miejsc mających szczególne walory architektoniczne. Dobrym przykładem na potwierdzenie tej tezy jest niemal znikoma liczba podmiotów działających w sektorze i przemysłach kreatywnych w dzielnicach Katowic uznanych za atrakcyjne historycznie i architektonicznie, takich jak Nikiszowiec czy Giszowiec. Mimo niezaprzeczalnych walorów architektonicznych i swoistego „klimatu” osiedli przemysłowych XIX w., działalność kulturalna ogranicza się w nich w zasadzie do oferty miejskich domów kultury.
- Działalność związana z muzyką jest najlepiej reprezentowaną dziedziną kultury i przemysłów kreatywnych w Katowicach. Dowodzą tego informacje odnoszące się zarówno do środowisk, instytucji i produktów związanych z aktywnością muzyczną, jak i liczebność podmiotów działających w ramach przemysłu muzycznego.
- Liczebność podmiotów przemysłu muzycznego, a także towarzysząca im liczba pracujących wskazują, że ten rodzaj działalności jest istotnym elementem w strukturze gospodarczej Katowic, tj. ok. 3,8% podmiotów oraz 3% miejsc pracy. Skala przemysłu muzycznego porównywalna jest już do

takich branż gospodarki miasta, jak hotele i restauracje oraz pośrednictwo finansowe.

Z punktu widzenia łańcucha podażowego najliczniej reprezentowane są podmioty przemysłu muzycznego skupione w *ogniwie drugim*, tj. aktywności bezpośrednio wspierające kreatywny rdzeń przemysłu muzycznego, oraz w *ogniwie piątym*, tj. działalności wiążące się ze sprzedażą i promocją produktów kreatywnych finalnemu odbiorcy. Niewielka jest natomiast liczebność podmiotów w ramach *ogniwa pierwszego* odnoszącego się do kreowania muzyki, a także *ogniwa trzeciego* związanego z powielaniem produktów przemysłu muzycznego np. wytwórnie i producenci muzyczni. W takim ujęciu łańcuch podażowy przemysłu muzycznego Katowic wykazuje pewien poziom niedorozwoju. Wskazuje to w szczególności na konieczność wspierania kultury wysokiej jako podstawy dla dźwigni wzrostu przemysłu muzycznego w mieście, a także stymulowania działalności biznesowych związanych z powielaniem produktów przemysłu muzycznego.

Literatura

- A Framework for Evaluating Cultural Policy Investment*. Frontier Economics, Report Prepared for DCMS, London, 2007.
- Aktywność przedsiębiorcza i konkurencyjność ekonomiczna miast w procesie restrukturyzacji aglomeracji miejskich*. Projekt badawczy nr 1 H 02C 038 30 Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod kier. A. Klasika (2006-2007).
- Bergmann F., 2004, *Napster and the Music Industry*, ESADE, Barcelona.
- Caves R. E., 2000, *Creative Industries. Contracts between Art and Commerce*. Harvard University Press, Cambridge – Massachusetts.
- Drobniak A., 2009, *Sieci miast kreatywnych – wybrane przykłady*, [w:] *Kreatywne miasto – kreatywna aglomeracja*, A. Klasik (red.). Wyd. AE, Katowice.
- Ghosemajumder S., 2002, *Advanced Peer-Based Technology Business Models*. Massachusetts Institute of Technology, Massachusetts.
- Hunt K. A., Mellicker A., 2008, *A Case Study of the Music Industry*. Journal of Business Case Studies, Vol. 4, No. 3, March.
- Klasik A., 2009, *Przemysły kreatywne oparte na nauce i kulturze*, [w:] *Kreatywne miasto – kreatywna aglomeracja*, A. Klasik (red.). Wyd. AE, Katowice.
- Klasik A. (red.), 2009a, *Kreatywne miasto – kreatywna aglomeracja*. Wyd. AE, Katowice.
- Klasik A., 2010, *Sektor kultury i przemysły kreatywne nowym fundamentem rozwoju dużych miast i aglomeracji miejskich*, [w:] *Rola sektora kultury i przemysłów*

kretywnych w rozwoju miast i aglomeracji, A. Klasik (red.). Wyd. UE, Katowice.

Klasik A. (red.), 2010a, *Rola sektora kultury i przemysłów kretywnych w rozwoju miast i aglomeracji*. Wyd. UE, Katowice.

Rozwój miast i aglomeracji oparty o sektor kultury i przemysły kretywne. Projekt badawczy nr N N114 237735 Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod kierunkiem A. Klasika (2008-2011).

The Music Industry. From Major to Minor. The Economist, 10 Jan., 2008.

Strony Internetowe:

www.wydawca.com.pl

wolniartysty.pl

www.polmic.pl

www.infomusic.pl

music.myspace.com

operismedia.pl

www.pora.pl/katowice/kluby

www.esil.pl

www.firmymuzyczne.pl

www.firmy.net

www.silesiakultura.pl

www.festivalinfo.pl

